

Paulo remimombe'ukwe

Timóteo pegwarā 1

primeira epístola de Paulo a Timóteo

1 ¹Xe Paulo amondo-ta nde-vy Timóteo, xe nhe'ē. Xe Paulo Cristo Hesu remimondo va'e voi. Ha'e-ma nhane remiha'arō va'e voi. Inhe'ē-py aha hemimondo ramo. Nhandejáry nhane resendeharā nhe'ē-py ave aiko-vy hemimondo ramo. ²Áy amondo-ta nde-vy, Timóteo, xe nhe'ē. Xe remimombe'ukwe-rupi ereiko-magwi, nde erejerovia-ma Hesu-rehe. Upé-gwi nde xe ra'y ete ramigwa voi ereiko-ma nde xe-vy. Tande rexakwaa rei katu Nhandejáry Nhande Ru, Nhandejáry Cristo Hesu ave nde rovasa porā-vy. Toity katu gwesa nde-rehe nde poriahuvereko-vy. Tane mbopy'agwapy katu.

Enhemonhe'ē katu gwī omombe'u joavy avypa va'e-pe
(Rm 16.17; 1 Tm 6.3-4; 2 Tm 2.23; Tt 1.10-16; 3.9)

³Macedônia yvy-py aha jave, amombe'u va'ekwe nde-vy ne rembiaporā. Áy amombe'u jevy-ta: Epyta katu Éfeso tetā-my, erenhemonhe'ē hagwā gwī oporombotavy rei okwa va'e-pe, “Anive eremombe'u joavy avy tei Cristo rehewa nhe'ē” ere hagwā íxupe kwéry. ⁴“Ani eremboyke tei nhe'ē porā. Inhe'ē rei rei va'e nhe'ē ani erehendu tei. Hembypkwe réry-rehe ani erepena meme tei. Ijapy e'ý va'e upéa rehewa nhe'ē. Upéa rehewa nhe'ē-rehe erepenase ramo, nerehenduséi va'erā nhe'ē porā” ere katu upe oporombotavy rei va'e-pe. Upeixagwa nhe'ē-rehe opena ramo, onhonhe'ē mbojevy jevy rei va'erā hese okwa-vy. Nhandejáry rembiapose ndojapói. Nhandejáry re'yí-rehe nonhangarekói ave. Niporāi voi hekoha. Jarovia tee ramo ae katu Nhandejáry nhe'ē, jajapo arā hembiapose, nhanhangareko porā arā voi ave he'yí kwéry-rehe. ⁵Aipo ramo enhemonhe'ē katu íxupe kwéry ojohayhu rei hagwā okwa-vy. Ha nhande py'a porā ramo ae katu oĩ vérami nhande py'a-py, “Ne rembiapo porā ra'e” he'i va'e nhande-vy. Upe jave jarovia tee ramo anhetegwa va'e katu, jajohayhu porā tee rei va'erā. Upéa-gwi enhemonhe'ē katu íxupe kwéry opena e'ý hagwā nhe'ē rei-rehe hikwái. Ojohayhu rei hagwā ae okwa-vy. ⁶Ha ha'e

kwéry ndaipy'a porãiry, nahembiapo porãiry, ndogwerovia teéiry. Upéa-gwi ojehesa rerova uka nhe'ẽ rei-rehe onhombo'e mbo'e rei okwa-vy. ⁷Oporombo'ese mo'ã hikwai. "Orohekombo'e porã porã voi" he'i ójehe ramo jepe, "A-rami ae teko porã Nhandejáry remimbota" he'i ramo jepe, ndoikwáái joty he'i va'erã. Hi'arandu porã va'e-rami mo'ã oporombo'e oiko-vy. "Ore orokwaa voi" he'i mo'ã ójehe ha gwemimombe'u porãrãgwe katu ndoikwáairy omombe'u va'erã.

Hekoha vai va'e-pe ae katu, "A-rami tekoha e'ŷ-rupi ereiko" ja'e íxupe

⁸Nhahekombo'e porã ramo, iporã voi nhande-vy Moisés amyrí he'i va'ekwe nhane rekorã me'ẽ-vy va'ekwe. ⁹Hekoha porã va'e-pe, "Ani erejapo vai tei" nde'íry. Ha heko vai va'e-pe ae katu, "Tekoha e'ŷ voi ko ko'ã va'e" ja'e íxupe. Upéixa hekoha porã va'e nanhahekombo'éiry. Ha heko vai va'e ae katu nhahekombo'e porã tekoha porã-rupi ave oiko hagwã. Oĩ hekoha porã-rupi e'ŷ oiko va'e, oĩ ohenduse e'ŷ va'e ave. Oĩ Nhandejáry-pe omboete e'ŷ va'e, oĩ ojejavvy va'e ave. Oĩ ipy'a ky'a va'e, oĩ Nhandejáry-rehe opuka va'e ave. Oĩ oporojuka va'e, oĩ gwu ojuka va'e, oĩ osy ojuka va'e ave. ¹⁰Oĩ otí kwaa e'ŷ rehevè gweko ky'a-rupi rei oiko va'e. Ohasa verei-ma tekoha. Oĩ oporovende va'e, oĩ ijapu va'e, oĩ, "Nhandejáry réry-py amombe'u-ta anhetegwa va'e" he'i ramo jepe ójehe, ijapu joty oiko-vy. Upéixa oiko va'e-pe nhahekombo'e porã tekoha porã-rupi oiko hagwã. Hesu Cristo rehewa nhe'ẽ ombojevyse va'e-pe gwive, nhahekombo'e mbo'e joty jaiko-vy. Entero upéixa okwa va'e ndatekoháiry ave ogwereco.

¹¹Upéa oikwaa uka nhande-vy Nhandejáry onhe'ẽ mombe'u-vy. Hesu Cristo rehewa nhe'ẽ nhahendu ramo, "Tuvixa mba'e nipo ra'e Nhandejáry. Hekoha porã ete va'e nipo ra'e. Nhande rovasa vasa va'e nipo ra'e" ja'e hese. Upéa nhe'ẽ porã, "Emombe'u katu, Paulo" he'i xe-vy va'ekwe Nhandejáry.

"Xe poriahuvereko eterei-ma va'ekwe" he'i ójehe Paulo otima porã-vy Hesu-pe

¹²Xe atima porã Nhandejáry Hesu Cristo-pe. Xe-rehe ojerovia-gwi ome'ẽ xe-vy xe rembiaporã aporopytygwô hagwã. Xe mombaraete ave ajapopa hagwã xe-vy hemimombe'u. ¹³Yma anhe'ẽ rei rei hese aiko-vy va'ekwe. He'ýi-pe gwive areko asy va'ekwe. Xe seve seve aiko ramo va'ekwe, he'ýi-pe areko poxy va'ekwe areko asy-vy. Upéixa voi xe rekowke va'ekwe. Upéixa jepe xe aiko va'ekwe, ome'ẽ joty va'ekwe xe-vy xe rembiaporã, xe poriahuvereko rei joty va'ekwe Cristo. Ndaroviáí joty va'ekwe íxupe. Gwaperá oikwaa e'ŷ va'e-rami xe py'agwasu va'ekwe. Ndaikwáairy vyteri íxupe jave ha'le katu oity joty gwesa xe-rehe. Upéa-gwi xe poriahuvereko joty va'ekwe xe-vy. ¹⁴Xe rexakwaa porã rei va'ekwe xe rovasa-vy Hesu Cristo. Áy katu peteixá amoirú-ma íxupe, xe mbojerovia uka ójehe, xe mbohekorayhu-ma ave. ¹⁵Anhetegwa voi ko Hesu rehewa nhe'ẽ jarovia ku'a ku'a e'ŷ hagwã. Ogwahé ou-vy va'ekwe Hesu Cristo ko yvy-py. Gwí heko jejavy va'e kwéry resende-vy ou va'ekwe. Ha xe katu xe reko jejavyve voi va'ekwe enterovéa-gwi. ¹⁶Ha Hesu Cristo oity joty va'ekwe xe-rehe gwesa xe poriahuvereko-vy. Ohexa ukase nhande-vy gweko kiriríha. Xe ajejavvy eterei

ramo jepe, hekopytu'u joto oiko-vy xe-vy. Upéixa ohexa uka nhande kwéry-pe gweko kiriríha. Xe rekoke rexaha, “Heko kirirí voi oiko-vy Paulo-pe Hesu Cristo” he'i va'lerã xe-rehe. Oi xe renondegwa ogwerovia ave va'lerã Cristo-pe ijapy e'ý reheve oiko hagwã Nhandejáry ndive. Xe rekoke rerakwã rendu-vy, “Nhande-rehe oity voi gwesa Cristo Hesu nhande poriahuvereko-vy” he'i va'lerã. ¹⁷Tomboete katu Nhandejáry Nhande ruvixagwasu-pe. Opa e'ý reheve nhande ruvixa ramo oiko va'e. Opa e'ý reheve tomomba'egwasu íxupe. Ha'e omano e'ý va'e, jahexa e'ý va'e. Ha'e tuvixa mba'e, ha'eixagwa ndoikói va'e. Tonhemboete katu Nhandejáry-pe enterove va'e. Amém.

Soldado ojeity uka e'ý-vy íxupe onhemombaraete va'e reko-rami, eiko

¹⁸Ây xe Paulo amombe'u-ta nde-vy ne rembiaporã: Enhemonhe'ë katu upe pygwa-pe. Xe ha'e hagwe-rami, enhemonhe'ë katu íxupe kwéry. Nde xe ra'y-rami ereiko va'e Timóteo. Ne mandu'a katu he'i va'ekwe-rehe Nhandejáry nhe'ë-py omombe'u va'lety ne mombe'u-vy. Topyta inhe'ë nde py'a-py ne mombaraeteve hagwã. Soldado ojeity uka e'ý-vy íxupe onhemombaraete va'e reko-rami, eiko erenhemombaraete-vy íxupe. Tape porã-gwi ani ereva. Ijapu va'e nhe'ë embojevy jevy katu. ¹⁹Upéixa ereiko jave, erovia porã porã katu ereiko-vy anhetegwa va'e. Nde py'a-py, “Iporã upéa” oí vérami joto nde-vy he'i va'e. Upe he'i va'e ae ejapo meme katu. Oi gwí he'i vérami íxupe ipy'a-py ndojaposéiry va'e. Ojapose va'e rei mate ojapo. Kanoa ojejapi va'e pya'e ojere ovapy-py oho y gwy-py. Upéixa ete voi ipy'a-py oí va'e nohendusevéi va'e pya'e ojere oho-vy Hesu rape-gwi onhehundi hagwã. ²⁰Upeixagwa voi Himeneu, Alexandre ave, nohendusevéi ra'e. Sapy'a ame'ë kuri íxupe kwéry anháy ruvixagwasu Satanás po-py, Hesu rervoviaha onhomboaty aty haty-gwi amosé-vy. Ponove onhe'ë nhe'ëmba rei Nhandejáry-rehe amosé. “Nanhe'ë rei rei mo'âvái-ma hese” aipota he'i ójehe-gwi amosé-ma kuri íxupe kwéry. Aipota Nhandejáry ohekorerova jevy íxupe kwéry.

Enterove va'e-rehe tombojeupi Nhandejáry-pe onhe'ë (Ef 6.18; Cl 4.2-4)

2 ¹Aipota eterei Cristo rervoviaha ojapo oração. Tojapo oração ojóehe kwéry. Opaixagwa kente kwéry-rehe tojapo oração. Tojerure gwemikotevë-rehe, tojerure gwapixa pegwarã-rehe, totima porã Nhandejáry-pe ave. ²Ha mburuvixa kwéry-rehe entero omanda va'e kwéry ndive-rehe tojapo ranhe katu oração jaiko porã hagwã nhande py'agwapy reheve, ojehu e'ý hagwã nhande-vy mba'eve, tekoha-rupi ae jaiko hagwã Nhandejáry mboete-vy. Upéa-rehe tojapo voi katu oração mburuvixagwasu kwéry-rehe omanda porã hagwã nhande-rehe. ³Enterove va'e-rehe jajapo ramo oração ojohu porã voi Nhandejáry nhane resendehaty. ⁴Oipota enterove onheresende. Oipota enterove oikwaa anhetegwa va'e. Upéa-gwi enterove va'e-rehe jajapo ramo oração, nhande rervov'y a tee voi Nhandejáry. ⁵Ha Nhandejáry Nhande Ru petei ha'e anho oiko va'e. Ta'ýry Cristo Hesu, nhande-rami ou va'ekwe petei ha'e anho oiko va'e ave. Ha'e anho nhane

mbojoja va'e Nhandejáry ndive. ⁶ Ha'e anho va'ekwe ho'áry-py ojejuka uka va'ekwe enterove va'e-rehe ha-py oresendepa hagwā. Ho'áry-py omano va'ekwe. Upéa jaikwaa ramo, “Aipo ramo Nhandejáry oipota enterove onheresende nipo ra'e” ja'e arā jaikwaa-vy. ⁷ Upéa nhe'lē amombe'u hagwā xe mundo va'ekwe Nhandejáry. Ndaxe apuíry. Anhetegwa va'e ae amombe'u. Xe mundo va'ekwe judeu e'ý kwéry-pe arovia uka hagwā íxupe kwéry anhetegwa va'e nhe'lē.

Hesu reroviahha onhomboaty aty ramo, kwimba'e rekoha, kunha rekoha a-rami

⁸ Upéixa aipota kwimba'e kwéry ojapo oração opa-rupi. Entéroojogweroaty aty haty-rupi tojapo oração. Oí ramo ojejavý va'e, ani katu ojapo oração enterove resa-py. Opy'a potí rehevæ ae katu tojapo oração. Opoxy e'ý rehevæ, onhonhe'ẽ mbojevy jevy e'ý rehevæ tojapo katu oração.

⁹ Áy ahai-ta kunha kwéry-rehe. Aipota onhemonde ójehe imandu'a porã hagwā-rami. Ndaipotái nonhenotí kwaáiry. Ojehexa uka vai hagwā-rami oiko hagwā ndaipotái. Aipota tekoha-rupi onhemonde oiko-vy. Topena e'ý katu ójehe onhemomorã e'ý hagwā-rehe. Ani katu oakã anho-rehe opena omborepara ukase-vy ójehe. Tomonde e'ý katu opaixagwa rei ójehe. Ouro pérola ave tomonde e'ý katu. Mba'e hepy hepy rei va'e ndaipotái omonde ójehe ijaorã onhemboete ukase-vy mo'ã. ¹⁰ Tahembiapo porã ae katu ojehexa uka porã hagwā. Gwí, “Oromboete Nhandejáry-pe oroiko-vy” he'i va'e ójehe, tahembiapo porã katu oiko-vy. ¹¹ Tohendu katu kunha onhe'ẽ e'ý rehevæ. Gwí Hesu reroviahha-rehe onhangarekoha nhe'ẽ tohendu katu. ¹² Ndahejái kunha kwimba'e-pe ohekombo'e. Tomanda e'ý kwimba'e-rehe kunha. Onhe'ẽ e'ý rehevæ tohendu ae katu inhe'ẽ. ¹³ Yma va'ekwe kwimba'e ypy Adão onhemingo ranhe va'ekwe. Ha upe rire katu onhemingo ave va'ekwe hembirekorã Eva.^a ¹⁴ Ha kwimba'e ypy Adão katu nombotavý va'ekwe íxupe anháy ruvixa Satanás. Ha hembireko katu onhembotavy uka rei va'ekwe. Upéi ohasa-ma Nhandejáry nhe'ẽ. Upéa-gwi ndahejái kunha kwimba'e-pe ohekombo'e.^b ¹⁵ Ha kunha katu onheresende-ma va'erã. Nhandejáry-rehe ojerovia oiko-vy ramo, ojohayhu oiko-vy ramo, Nhandejáry remimbota ojapo-ma oiko-vy ramo, tekoha-rupi oiko-ramo ave, onheresende-ma va'erã voi. Imemby hagwā ohasa asy ramo jepe, onheresende-ma va'erã.

Hesu reroviahha nhangarekoha mba'éixa pa oiko va'erã (Tt 1.6-9)

3 ¹“Gwí Hesu reroviahha nhangarekoha ramo oikose va'e, iporã va'e voi ha'e ojapose” ja'e. Upéa jaikwaa voi. ² Ha Hesu reroviahha nhangarekoha ramo oikose va'e katu, toiko porã pono, “Ojejavý-ma ra'e” he'i hese. Peteí kwimba'e peteí kunha ndive mate toiko. Hesu reroviahha-pe tomogwahé porã, toporombo'e porã ave. Tojejoko kwaa taipu'aka ójehe, taimandu'a porã hese. Upéixa heroviahha

^a 2.13 Gn 2.7,21-22 ^b 2.14 Gn 3.1-6

nhangarekoha rekoha. ³Toka'u e'ŷ oiko-vy, toporonupā e'ŷ oiko-vy. Taheko kirirī ae oiko-vy, tonhorairō e'ŷ ave oiko-vy. Toiko e'ŷ pirapire momba'egwasuha ramo. ⁴Tonhangareko porā gwóga pygwa-rehe. Tohendu voi katu inhe'ē ta'yry tajjry omboete-vy íxupe. ⁵Gwóga pygwa-rehe nonhangareko kwaái ramo mba'éixa po onhangareko-ta Hesu rерoviaha onhomboaty va'e-rehe? ⁶Ogwerovia ramo va'e toiko e'ŷ katu Hesu rерoviaha nhangarekoha ramo. Onhembotuvixaseve mo'a arā oiko-vy. Aipo ramo anhaygwasu-pe ogwereko asy hagwā-rami ave, ogwereko asy arā íxupe Nhandejáry. ⁷Hesu rерoviaha nhangarekoha taimandu'a porā hese Hesu-rehe ojerovia e'ŷ va'e. Tape iporā e'ŷ va'e-rupi oho ramo, ojehexa uka vai ramo ae, onhe'ē vai-ta ave hese. Anháy nhuhā-py ho'a va'e-rami oiko, ipu'aka arā hese anhaygwasu gweko-rupima oity va'erā íxupe.

Hesu rерoviaha pytygwōha reko a-rami

⁸Upéixa voi heroviaha nhangarekoha rekoha. Ha ha'e kwéry hekoha-ramima ave oiko heroviaha pytygwōha. Tomboete íxupe. Gwī opy'a ky'a omo'ā kwaá va'e-rami toiko e'ŷ katu. Toka'u e'ŷ katu. Pirapire momba'egwasuha-rami rei toiko e'ŷ katu ave. ⁹Togwerovia tee katu opy'a potī reheve Nhandejáry rembigwaa uka nhande-vy nhande rekorā. ¹⁰Enterove va'e resa-py toiko ranhe ojekwaa porā hagwā hekoha. Upéi ojekwaa porā rire mante, toiko jepe Hesu rерoviaha pytygwōha ramo. ¹¹Upéixa toiko ave hembireko kwéry. Tomboete ave íxupe. Tonhe'ē rei rei e'ŷ gwapixa-rehe. Toka'u e'ŷ ave hembireko kwéry. Ojeroviapa hese va'e-rami ae katu toiko katu. ¹²Peteñ kunha ndive oiko va'erā heroviaha pytygwōha. Tonhangareko porā gwa'yry-rehe gwajjry-rehe ave. Entéro gwóga pygwa-rehe tonhangareko porā katu. ¹³Hembiapo porā ramo omboete va'erā íxupe. Nonhembohorýi arā hese. Imandu'a porā va'erā hese. Aipo ramo, otī e'ŷ reheve, ojoehe onhombohory e'ŷ reheve omombe'u va'erā Cristo rehewa nhe'ē.

Nhandejáry re'yi rekoharā amombe'u-ta nde-vy

¹⁴Pya'e agwahēse aha-vy nde ha-py. Agwahēse ramo jepe nde ha-py, amondo-ta joty xe nhe'ē kwaitia-rehe. ¹⁵Oĩ para'e xe jokoharā. Upéa-rehe ahai-ta nde-vy gwarā kwaitia ereikwaa hagwā mba'éixa pa Nhandejáry re'yi rekoha. Nhandejáry re'yi ja'e entéro heroviaha onhomboaty aty va'e kwéry-rehe. Nhandejáry oikove meme va'e, heroviaha kwéry imba'e ete voi. Ha'e kwéry onhangareko anhetegwa nhe'ē-rehe pono ijapu va'e omombe'u joavy avypa. Oĩ ramo ijekoha, opyta porā óga. Ndo'a reíry, ndoity reíry. Upéixa ete ndoity reíry va'erā anhetegwa nhe'ē oĩ ramo hese onhangareko va'e. ¹⁶Tuvixa mba'e voi nipo ra'e Nhandejáry rembiexa uka nhande-vy. Tekoha porā ohexa uka va'ekwe nhande-vy. Hesu rehewa ohexa uka va'ekwe. Ha'e nhande-rami ojehexa uka va'ekwe. Nhande rete-rami ave hete. "Ipy'a potī-ma" he'i va'ekwe hese Nhe'ē Marangatu tee va'e, hekoha porāha rexha uka-vy. Nhandejáry rembigwái yváy pygwa oma'ē va'ekwe hese. Judeu e'ŷ va'e retā retā pa'ū-rupi

onhemombe'u mbe'u va'ekwe. Ko yvy-rupi ogwerovia-ma va'ekwe íxupe. Nhandejáry onhemomba'egwasu ha-py ogwerojeupi íxupe heraha-vy.^c

Oporohekombo'e vai va'e ojekwaa va'erã
(Cl 2.16-17)

4 ¹Ko'a-rami Nhe'ẽ Marangatu tee va'e remimombe'u porã: “Hesu ogwahẽ jevyha áry renonde ojekwaa va'erã oporohekombo'e vai va'e. Oporombotavy va'e nhe'ẽ anháy remimombe'u ohendu va'erã. Anháy arandu-rupi oiko va'erã” he'i Nhe'ẽ Marangatu tee va'e. ²Oporombo'e joavy avy rei va'erã. Opy'a ky'a ombojekwaa e'ŷ ramo jepe, ijapu joty va'erã. Ipy'a ky'a ramo jepe, “Ndajapo vaíry” he'i rei joty va'erã ojéupe. Gwĩ imba'e raku-py ombopere va'e-rami ombopere opy'a. Gwasy ohendu e'ŷ va'e-rami oiko. Ndoikwaái gwekoha vai. ³“Anive eremenda tei. Omenda e'ŷ va'e mante ojapo Nhandejáry remimbota” he'i mo'ã va'erã upe hekoha vai va'e. “Oĩ ja'u e'ŷ va'erã. Anive ere'u tei” he'i mo'ã va'erã anháy arandu-rupi oporombo'e rei-vy. “Ndaja'úi” he'i ramo jepe, Nhandejáry remimoingokwe joty nhande-vy gwarã. Nhandejáry oipota ojéupe otima porã Hesu reroviahā anhetegwa oikwaa va'e tembi'u hemimoingokwe-rehe. ⁴Entéro Nhandejáry remimoingokwe iporã meme voi. Ndoikói ja'u e'ŷ va'erã. Nhatima porã ramo íxupe ja'u hagwã-rehe, ja'u joty va'erã. Ndaipóri voi ja'u e'ŷ va'erã. ⁵Upá Nhandejáry rembijohu porã. “Iporã ere'u” he'i nhande-vy. Jajapo oração hese ave. Upá-gwi ndaipóri ja'u e'ŷ va'erã.

Erepara porã katu ndéjehe pono eremombe'u joavy avy
(2 Tm 1.13-14; Tt 2.7-8)

⁶Orohekombo'e hagwe-rami ave ehekombo'e nde re'yí kwéry-pe. Upéixa Hesu Cristo nhe'ẽ-py ereipytygwõ va'erã íxupe kwéry. Upéixa hesegwa nhe'ẽ porã ererovia tee ramo, ne mbo'eháry nhe'ẽ erehendu ramo, ne mbaraeteve teve va'erã ereho-vy. ⁷Ani erepena tei onhe'ẽ rei va'e-rehe. Hi'arandu e'ŷ va'e nhe'ẽ emboyke katu. Imombe'uharágwe embojeyvā katu imondo-vy. Nde reteal'e reheve ejapo katu Nhandejáry remimbota. ⁸Jaripara puku ramo, nhanhemombarae-vy jaripara. Upéixa iporã nhande rete-pe jaripara. Ha nhande reteal'e reheve Nhandejáry remimbota jajapo ramo ae katu, nhanhemombarae-teve voi jaiko-vy. Áy ko yvy-rupi jaiko ramo, “Nhandejáry ndive jaikove meme va'erã” ja'e. Ha upe rire katu nhagwahẽ ramo Nhandejáry oiko ha-py ave, jaiko meme va'erã Nhandejáry ndive. ⁹Upá nhe'ẽ anhetegwa voi. Iporã jarovia íxupe. ¹⁰Upá-rehe hatã hatã nhamba'apo Nhandejáry nhe'ẽ nhamombe'u-vy. Jajerovia-ma Nhandejáry oikove va'e-rehe jaiko-vy. Ha'le enterove va'e resendeharã. Hesu reroviahā-pe oresende voi. Upá-gwi nhamba'apo hatã inhe'ẽ mombe'u-vy. ¹¹Upá nhe'ẽ, “Pejapo katu” ere erehekombo'e porã-vy íxupe kwéry. ¹²Enhemboete uka katu íxupe, ani

^c 3.16 Jo 1.14; Rm 16.25-26

he'i hagwā nde-rehe, “Ikaria'y vyteri nipo ra'e Timóteo”. Nde ae eiko porā katu Hesu reroviaha rekorā rexā uka-vy. Enhe'ē porā katu. Tekoha-rupi eiko íxupe kwéry. Eporohayhu, ejerovia Nhandejáry-rehe, otī kwaa va'e-rami eiko. Ójehe halé ae omombe'u va'e-rami eiko. Ohexa kwaa ramo nde-rehe, ohendu va'erā ne remimombe'u. ¹³ Agwahē va'erā aha-vy nde ha-py. Aha e'ŷ jave, emonhe'ē nhe'ē katu Nhandejáry kwatia nhe'ē onhomboaty va'e-pe. “Jajapo katu Nhandejáry nhe'ē” ere íxupe kwéry erehekombō'e porā-vy. ¹⁴ Omombe'u va'ekwe nde-vy Nhandejáry ne rembiaporā nde rexakwaa rei-vy. Upe va'e apo-vy ne kyre'ŷ ae katu. Are-ma omotenonde va'ekwe nde-rehe ne rembiaporā-rehe Nhandejáry nhe'ē-py omombe'u va'ety. Omoĩ va'ekwe ne akā-rehe opo heroviaha rerekwa kwéry. Upe jave ne mombaraete voi va'ekwe Nhandejáry ne rembiapo porārā-rehe. Upéa-gwi ne kyre'ŷ katu ne rembiaporā apo-vy. ¹⁵ Ne renonde-py emoĩ meme katu ne rembiaporā omotenonde va'ekwe nde-vy. Enhemele' īxupe upéa nhe'ē-rupi ereiko hagwā. Aipo ramo upéa nhe'ē-rupi ereiko porāvē rāve ramo, ojekwaa porā va'erā nde rekoha porā. ¹⁶ Eprepara porā katu ndéjehe. Ne remimombe'urā-rehe enhangareko katu ave, pono eremombe'u joavy avy. Upéixa ereiko ramo erenheresende va'erā. Ne nhe'ē-rupi onheresende va'erā ave ne renduháry.

Hesu reroviaha gwive nde re'ýi-rami erekō íxupe kwéry

5 ¹Ani ereja'o teī ituja va'e-pe. Nde ru-rami ae katu erekō íxupe erenhemonhe'ē-vy. Ipyahu va'e-pe nde ryvy-rami ae erekō íxupe. ²Ha igwaigwī va'e-pe nde sy-rami ae katu erekō íxupe. Ha kunha ipyahu va'e-pe katu ne reindy-rami ae erekō íxupe. Eremotí e'ŷ reheve erekō porā íxupe. Tekoha porā-rupi eiko íxupe kwéry.

Tembirekokwe he'ýi e'ŷ va'e rehewa nhe'ē

³ Ây amombe'u-ta nde-vy tembirekokwe kwéry he'ýi e'ŷ va'e rehewa nhe'ē. Oĩ tembirekokwe tee, ijekoha e'ŷ va'e. Emboete íxupe hemikotevē me'lē-vy. Enhangareko katu hese imboete-vy. ⁴Oĩ ave tembirekokwe imemby va'e hemiarirō va'e ave. Tome'ē ranhe katu osy-pe, tome'ē ranhe katu ojari-pe hemikotevē tekoha-rupi oiko-vy. Omongakwaa hagwe-rehe tombohekovia katu íxupe. Upéixa ojapo ramo, ogwerovy'a arā íxupe Nhandejáry. ⁵Ha upé tembirekokwe ijekoha e'ŷ va'e katu ojerovia Nhandejáry-rehe oiko-vy. Pyhare ojapo oraçāo oiko-vy, áry ramo ojapo ave: “Xe pytygwō katu, xe pytygwō katu” he'i Nhandejáry-pe ojerure-vy. ⁶Ha tembirekokwe ojapose va'e rei ojapo va'e katu oikove vyteri ramo jepe omano-ma va'ekwe-rami oiko joty. ⁷Gwī va'e ramigwape ani onhembojekoha pende-rehe. “Peme'ē katu pete'ē teī pende sy-pe pete'ē teī pende jari-pe ave hemikotevē” ere tembirekokwe memby kwéry-pe, hemiarirō kwéry-pe ave. Aipo ramo, “Gwe'ýi-pe nome'ëséiry. Hakate'ŷ” nde'íry arā hese. ⁸Ha oĩ ramo gwe'ýi-pe nome'ëséi va'e, halé ae gwóga pygwa-pe nome'ëséi va'e ave, inhe'ē rendusere'ŷ va'e-rami oiko. Ogwerovia e'ŷ va'e-gwi halé ojapo vaive. ⁹Tembirekokwe iporiahu va'e réry erehai kwatia-rehe Hesu reroviaha-rehe ojeko

hagwā. Entero tembirekokwe réry gwive ani erehai kwtia-rehe. Gwī heroviaharehe ojeko va'lerā gwive kwtia-rehe emoi hery. Ha sessenta ro'y ogweroko va'e, nomenda mendái va'ekwe katu ha'e hery anho emoi kwtia-rehe. ¹⁰Hembiapo porā-gwi imandu'a porā hese va'e, omemby omongakwaa porā va'ekwe, gwógapy gwe'yi e'ŷ va'e omogwahē porā va'ekwe, Nhandejáry re'yí-pe oipyhéi va'ekwe, ohasa asy va'e-pe oipytygwō va'ekwe, opamba'e hembiapo porā porā hagwā ikyre'ŷ va'ekwe, upe va'e réry gwive emoi kwtia-rehe Hesu-rehe ojerovia va'e-rehe ojeko hagwā. ¹¹⁻¹²Ha tembirekokwe ipyahu va'e réry katu ani eremoi tei kwtia-rehe. Omendase ramo, pya'e jevy omenda va'lerā. Omenda pyahu jevy ramo, Cristo-pe he'i hagwe-rami ndojapo mo'avéi-ma va'lerā. Íxupe ijapu-gwi nomboete mo'avéi-ma íxupe. ¹³Heroviaharehe ojeko ramo, inhate'ŷ-ma oikovy, óga óga-rupi ojopohu oho-vy. Inhate'ŷ-gwi imara'lē rei ojoehe. Gwapixa-rehe onhe'ē rei oiko-vy. Niporāi ja'e va'e-rehe onhomongeta ngeta rei oiko-vy. Upéixa he'i va'e ndatekoháiry ogweroko. ¹⁴Upéa-gwi aipota tembirekokwe ipyahu va'e omenda pyahu jevy onhembohóy jevy hagwā, imemby jevy hagwā. Aipota oiko porā meme pono nhande-rehe ija'e'ŷha onhe'ē vai nhande-rehe. Nhande kwa'a uka rei va'lerā. ¹⁵Oi tembirekokwe ipyahu va'e ojehesa rerova va'ekwe anhaygwasu Satanás-rehe. Upéa-gwi aipota omenda jevy. ¹⁶Oi ramo kunha heroviaharehe va'e, hóga-py oí va'e tembirekokwe, ha'e ae tome'ē íxupe hemikotevē, ipohý e'ŷ hagwā Hesu reroviaharehe onhomboaty va'e-pe. Aipo ramo Hesu reroviaharehe va'e oipytygwō va'lerā tembirekokwe iporahu tee ijekoha e'ŷ va'e-pe.

Heroviaharehe rerekwa rehewa nhe'ē

¹⁷Oi heroviaharehe rerekwa hembiapo porā va'e. Onhatende porā heroviaharehe Nhandejáry nhe'ē omombe'u mbe'u-vy, oporombo'e mbo'e-vy ave. Nhamboete tee íxupe upéa-rehe. ^d ¹⁸Upéixa he'i Nhandejáry kwátia nhe'ē:

“Vaka trigo-rehe eremopyrū ramo, omoha'ŷi hagwā ani erejoko katu ijuru. Eheja katu to'u”
he'i. Pono ovare'a reheve omba'apo, pono omba'apo rei omba'apo va'e, he'i upéixa. He'i ave,

“Omba'apo va'e-pe nhame'ē íxupe imba'apo repy”^e
he'i Nhandejáry kwátia nhe'ē. Upéixa ave voi Nhandejáry reroviaharehe rerekwa omba'apo porā Nhandejáry rembiapo apo-vy heroviaharehe pa'ũ-my. Hembiapokwe repy nhame'ē porā ave íxupe, nhamboete tee-vy íxupe. ¹⁹Ha oí ramo heroviaharehe rerekwa-pe oity vaise va'e, ani erepena inhe'ē-rehe. Ha oí ramo mokoi, mbohapy hexaháry ae katu, erovia inhe'ē. ²⁰Oi ramo ojejavvy va'e, enterove resa-py, “Anive pejejavvy tei” ere íxupe atýra-py. Aipo ramo henduháry ndojejavyséi va'lerā, omonghyje uka va'lerā íxupe kwéry. Otí-ma va'lerā. ²¹Ha'e-ta nde-vy Nhandejáry resa-py, Cristo Hesu resa-py, Nhandejáry rembigwái yváy pygwa hembiporavo resa-py ave ha'e-ta nde-vy oromokyre'ŷ

^d 5.17 1 Ts 5.12-13 ^e 5.18 Dt 25.4; Mt 10.10; Lc 10.7

uka-vy. Ehendu katu xe nhe'ē. Ereikwaa porā e'ŷ ngatu, “Erejejavy-ma” ani ere teĩ heroviah rerekwa-pe. Ani ereheja rei teĩ ojejavvy va'ekwe ererovy'a-gwi íxupe. Enhemonhe'ē ae katu íxupe atýra-py, íxupe ere va'e gwive enterove ohendu hagwā. ²²Erepara porā ranhe heroviah rerekwarā-rehe. “Eiko katu heroviah rerekwa ramo” ani ere pya'e rei teĩ íxupe. Ani pya'e rei teĩ eremoĩ nde po hi'ári eremoingo-vy heroviah rerekwa ramo. Emanha porā ranhe katu hese ereikwaa porā hagwā hekoha. Ojejavvy oiko-vy va'e akā-rehe eremoĩ ramo nde po, “Ma'erā po Timóteo omoingo kuri ojejavvy va'e-pe Hesu Cristo reroviah rerekwa ramo? Ha'e ave ojejavvy-ma nipo ra'e” he'i ave va'erā nde-rehe hikwái. Upéa-gwi ani pya'e rei eremoĩ teĩ nde po inhakā-rehe erehexa kwaa e'ŷ reheve.

²³Anive erey'u meme y rei. Nde rye hasy meme va'erā. He'u ave uva rykwere mixí va'e okwera hagwā nde rye.

²⁴Oĩ atýra-py ojejavvy va'e. Ojekwaa porā hese hembiapo vaiha. Ne'írā vyteri omonhe'ē ramo, ojehexā-ma hese. Oĩ ave ojejavvy nhemi va'e. Nombojekwaáiry voi ójehe hembiapo vai. Ha upé rire katu nhane monhesyrūha óra-py, ojekwaa porā-ma arā hese hembiapo vaikwe. ²⁵Upéixa ete oĩ atýra-py hembiapo porā va'e. Ojekwaa porā hese hekoha porā. Oĩ ave hembiapo porā nhemi va'e. Ha nonhomí meméi va'erā gwembiapo porā. Ojekwaa porā va'erā ae hese hembiapo porā porákwe. Oĩ ojejavvy nhemi va'e, oĩ hembiapo porā nhemi va'e ave, Upéa-gwi ani pya'e rei eremoĩ teĩ nde po hese ereikwaa e'ŷ reheve, heroviah rerekwa ramo eremoingo hagwā.

Heroviah onhemomba'apo va'e rehewa nhe'ē

6 ¹Áy amombe'u-ta nde-vy onhemomba'apo va'e rehewa nhe'ē.
“Iporā katu amoete xe járy-pe” te'i ojéupe ojokwaiha pogwy-py oiko va'e. Nomboetéi ramo, Nhandejáry réry-rehe onhe'ē vai arā. Tomboete katu tekó rei onhe'ē vai e'ŷ hagwā Nhandejáry réry-rehe. Nomboetéi ramo nhane remimombe'u-rehe onhe'ē rei arā. ²Oĩ ramo ijáry Hesu-rehe ojerovia oiko-vy va'e, tomboete joty íxupe. Ojoe'yí-gwi ndaipotái omboete mixíve íxupe. Tomba'apo retea'e katu ojáry-pe. Heroviah-pe omba'apo, Nhandejáry rembiayhu va'e-pe omba'apo. Tomba'apo retea'e katu upéa-gwi. Upéa nhe'ē-py eporombo'e. “Ejapo katu” ere íxupe.

Oĩ onhe'ē rei oiko-vy va'e

³Oĩ omombe'ue ue va'e, Nhandejáry Hesu Cristo rehewa anhetegwa nhe'ē va'e rendusere'ŷha, ohekombo'e va'e-pe nohendúi va'e. ⁴Upe va'e onhemboete ukase rei voi. Onhemboete ukase ramo jepe, mba'eve ndoikwaái joty. Onhe'ē rei oiko-vy. Hapixa nhe'ē rendusere'ŷ-vy oiko. Onhonhe'ē mbojevy jevy rei-vy oiko. Ha henduháry katu ndaija'éi ojóehe, onhorairõ, gwapixa-rehe ijapu. “Ipy'a vai xe ndive” he'i mo'ã hese. ⁵Ipy'a vai-gwi, anhetegwa va'e-gwi ova. Onhonhe'ē mbojevy jevy oiko-vy. “Tajapo katu Nhandejáry remimbota hetave tave xe ma'erā ome'ē hagwā xe-vy” he'i rei rei ójehe oiko-vy.

**Oĩ nhande-vy gwarã nhane remikotevẽ, javy'a jaiko-vy
(Mt 19.23; Lc 12.15-21; Tg 5.1-6)**

⁶Oĩ imba'e reta va'e jepe, ndogwerovy'ái mba'e reta. Oĩ Nhandejáry remimbota ojapo va'e, ndahetáiry ogwereco ramo jepe, ogwerovy'a joty. Upéixa imba'e reta va'e-gwi ovy'ave oiko-vy. ⁷Nhande sy-gwi jaiko ramo va'ekwe, mba'eve ndajarúiry nhandejéupe gwarã. Ha upe rire katu nhamano ramo, mba'eve ndajarahā mo'âiry jevy ko yvy-gwi. ⁸Upéa-gwi oĩ ramo nhande-vy gwarã tembi'u, oĩ ramo nhande-vy gwarã ao, javy'a jaiko-vy katu. Nhane remikotevẽ jareko-ma. ⁹⁻¹⁰Ha oĩ imba'e retase va'e. Ombo'e íxupe anháy gweko-rupi oity-vy. Onhuhã-py oity-ma va'e-rami ogwereco ave íxupe anháy. Nainharandúi-gwi ivai va'e ojéupe gwarã oipota. Pirapire oipota eterei ojéupe gwarã ramo, opaixagwa rei ojehu íxupe. Ndoiko porâvéi-ma, onhehundi hagwã-pyma oiko. Oĩ pirapire mate omomba'egwasuve va'e. Anhetegwa va'e-gwi ojehesa rerova. Ova nhe'ẽ porã-gwi gwembiapokwe katu omboasy eterei.

Ne kyre'ý katu ererovia tee hagwã ereiko-vy

¹¹Upeixagwa ani erejapo tei, Timóteo. Nde Nhandejáry-pe erenheme'ẽ va'ekwe voi. Ne renonde-py emoi meme iporã va'e. Emboete tee Nhandejáry-pe ereiko-vy. Ejerovia hese ejohayhupa rei ereiko-vy. Nde rerekoy asy ramo jepe, eipyhy joty katu Hesu rape. Nde reko kirirí reheve ejogwereko. ¹²Oripara hatâse vale ikyre'ý oripara hagwã. Upéixa ete ne kyre'ý katu ererovia tee hagwã ereiko-vy. Ogwahê pya'e hagwã ogwahêse ha-py oripara hatâ oho-vy oripara va'e. Upéixa ete ave nde ave ne kyre'ý katu eregwahê hagwã Nhandejáry oiko haty-py. Ome'ẽ val'erã nde-vy nde rekoverã. Upe vale Nhandejáry remime'érã voi nde-vy. Upéa-rehe ne renói va'ekwe onhemoirû uka-vy nde-vy. "Aroviamma Nhandejáry Hesu Cristo-pe" atýra-py ere javé, ne renói-ma va'ekwe. Heta henduhare pa'ũ-my eremombe'u porã ramo, ne renói va'ekwe onhemoirû uka-vy nde-vy. ¹³Áy oromongyre'ý-ta Nhandejáry resa-py, Cristo Hesu resa-py ave oromongyre'ý-ta. Nhandejáry omoingove entero va'e-pe. Ha Hesu Cristo ijukaharã mburuvixagwasu Pôncio Pilatos rovake-py jepe, omombe'u porã joty anhetegwa va'e. Hesa-py voi ha'e-ta nde-vy. ¹⁴Xe ha'e hagwe-rami nde-vy ejapo katu. Xe nhe'ẽ gwive ehendupa. Eiko tekoha-rupi nde-rehe imandu'a porã hagwã. Nhandejáry Hesu Cristo ojehexa uka jevyha áry peve, ejapo upéa. ¹⁵Ojekwaa hagwã áry-py Nhandejáry ombojekwaa val'erã íxupe. Nhandejáry heko vy'a va'e. Ha'eixagwa ndoikóiry mburuvixagwasu. Entero mburuvixagwasu gwive ruvixave voi ha'e. Ipu'aka va'e kwéry gwive, ha'e ipu'akave va'e voi hese kwéry. ¹⁶Ojéhegwi rei oikove opa e'ý reheve va'e. Ha'e oiko haty-py hendy mbaraete va'e voi. Upe-py nogwahêi val'erã teko rei. Avave ndohexáiry íxupe. Ohesa mbojeyv-gwi, ndikatui avave ohexáiry íxupe. Tonhemboete opa e'ý reheve enterove va'e-rehe taipu'aka meme katu oiko-vy. Amém.

Imba'e reta va'e ndikatúi ojerovia imba'e reta-rehe

17 “Ani penhembotuvixave xave teĩ peiko-vy” ere ko yvy-py imba'e reta reta va'e kwéry-pe. “Aníke pejerovia rei teĩ pene mba'e reta-rehe. Ojepe'a arã para'e pendéhegwí. Nhandejáry-rehe ae pejerovia. Ha'le opamba'e ome'lẽ me'lẽ nhande-vy nhande rexakwaa rei-vy jarovy'a hagwã hemime'lẽ me'lẽ nhande-vy” ere ae joty íxupe. 18 “Pene rembiapo porã porã katu. Heta perekoha-rami, ejapo porã katu. Ani pene rakate'ý teĩ pene mba'e-rehe. Pene kyre'ý ae katu pemel'e me'lẽ-vy ojóupe” ere katu íxupe kwéry. 19 “Upéixa ramo ae oĩ va'erã peẽ-my gwarã hekoviara. Yváy-py penhongatu uka va'erã pendejéupe gwarã. Upearã-rehe ndapejerovia reíry va'erã. Peikove meme va'erã opa e'ý reheve. Pende rekoverã tee ome'lẽ va'erã peẽ-my Nhandejáry” ere imba'e reta va'e kwéry-pe.

“Ore arandu voi” he'i mo'ã va'e-pe ani eremoirũ

20-21 Enhangareko porã katu, Timóteo, ne rembiaporã-rehe, nde-vy Nhandejáry remimombe'ukwe-rehe. Ha onhe'lẽ rei va'e-pe ani eremoirũ teĩ. Emboyke katu íxupe. Oĩ onhombo'e mbo'e rei va'e. “Ore arandu voi ore ra'e” he'i mo'ã ójehe kwéry. Ha nahi'arandu porãi voi ra'e. Ojehesa rerova-ma oiko-vy nhe'lẽ porã-gwi hikwái. Upeixagwa-pe katu ani teĩ eremoirũ ereiko-vy. Ijapy-ma xe nhe'lẽ. Tapende rexakwaa rei katu Nhandejáry pende rovasa-vy.